

Valtiovarainministeriö
kirjaamo@vm.fi

Lausuntopyyntönnö 27.8.2019, VM/1484/03/ .01 .00/2019

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle tilastolain muuttamisesta

Esityksessä ehdotetaan tehtäväksi tilastolakiin tietosuojalainsäädännön voimaantumisen edellyttämiä muutoksia sekä terminologisia ja teknisiä korjauksia. Lakiin ehdotetaan lisäksi lisättäväksi säännökset Tilastokeskuksen ylläpitämän yritys- ja toimipaikkarekisteriin lisättävistä neljästä uudesta julkisesta tiedosta.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.2.2020.

Kuntaliitto kiittää mahdollisuudesta saada lausua lakiehdotusluonnoksesta ja kiinnittää huomiota seuraavaan:

Tilastolain 12 §:n lisäys kunnallisiin viranomaisiin

Hallituksen esitysluonnoksessa tilastolain 12 §:ään ehdotetaan lisättäväksi valtion liikelaitokset ja kunnalliset liikelaitokset sellaisiksi tahoiksi, joiden toimintaa, tehtäviä ja julkisten palvelujen tuottamista kuvaaviin tietoihin ei sovelleta julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 16 kohtaa. Hallituksen esityksen

Pykälän perustelujen mukaan tällä muutoksella mahdollistetaan valtion ja kunnallisten liikelaitosten tietojen julkisuus myös tilastoviranomaisen hallussa.

Kuntaliitto kiinnittää huomiota siihen, että kunnalliset liikelaitokset ovat osa peruskuntaa. Toisin kuin valtion liikelaitokset, kunnan liikelaitokset eivät ole itsenäisiä oikeushenkilöitä. Näin ollen maininta kunnallista viranomaisista kattaa myös kunnalliset liikelaitokset. Kuntaliiton näkemyksen mukaan muutos voi aiheuttaa pikemminkin sekaannusta sen suhteen, onko pykälässä tarkoitettu rajoittaa säännöksen soveltumista kaikkiin kunnan yksiköihin.

Tilastolain 12 §:n 2 momentin kumoaminen

Ehdotuksen mukaan tilastolain 12 §:n 2 momenttia oltaisiin kumoamassa. Kumottavaksi ehdotetun säännöksen mukaan tilastoja laativan viranomaisen hallussa olevaan tilastotarkoitukseen varten saatuun asiakirjaan ei sovelleta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 11 ja 12 §:ssä säädettyä oikeutta saada tieto itseään koskevasta asiakirjasta. Säännöksen kumoamista on perusteltu sillä, että rekisteröidyn oikeuksiin sovelletaan tietosuoja-asetusta ja -lakia. Tietosuojalain 31 §:ssa onkin säädetty poikkeuksia rekisteröidyn oikeuksiin, kun henkilötietoja käsitellään mm. tilastotarkoituksiin.

Kuntaliitto tuo esiin, että julkisuuslain 11 § koskee asianosaisen tiedonsaantioikeutta ja 12 §:n oikeutta saada tieto itseään koskevasta asiakirjasta. Julkisuuslaki on kansallista oikeutta ja voimassa rinnan tietosuojasäätelyn kanssa. Esim. tietosuoja-asetuksessa säädetty rekisteröidyn tarkastusoikeus ei korvaa julkisuuslain 11 §:n mukaista asianosaisen tiedonsaantioikeutta. Tietosuoja-asetuksen mukainen tarkastusoikeus puolestaan voi mennä osin päällekkäin julkisuuslain 12 §:n tiedonsaantioikeuden kanssa, mutta ei ole asetuksen kanssa ristiriidassa. Mikäli 12 §:n 2 momentti kumottaisiin tarkoittaisi tämä sitä, että vaikka tietosuoja-laissa onkin säädetty poikkeuksia rekisteröidyn oikeuksiin, voitaisiin tietoja pyytää - ainakin teoriassa - julkisuuslain 11 §:n ja 12 §:n nojalla.

Muilta osin Suomen Kuntaliitolla ei ole huomautettavaa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle tilastolain muuttamisesta.

SUOMEN KUNTALIITTO

Juha Myllymäki
johtaja, lakiasiat

Tarja Krakau
johtava lakimies